

■ Natuur en milieu

■ Opgave 5

Economie en milieu zijn begrippen die niet los van elkaar kunnen worden gezien. Zo staat 'afvalproductie' niet los van 'welvaart'. In de volgende vragen wordt op deze relatie ingegaan.

Stelling: De afvalproductie per persoon per jaar in een land is groter naarmate de welvaart van dat land hoger is.

- 2p **22** Onderzoek of deze stelling juist is als je Denemarken en Bulgarije vergelijkt. Maak in je antwoord gebruik van gegevens uit de atlas.

Een grote afvalproductie per inwoner hoeft op nationale schaal niet automatisch tot een grote milieubelasting te leiden.

Zo vertonen de kaarten 84E en 84F (51e druk: 74E en 74F) grote onderlinge verschillen.

- 2p **23** Geef de verklaring voor het verschil tussen beide kaarten voor Scandinavië.

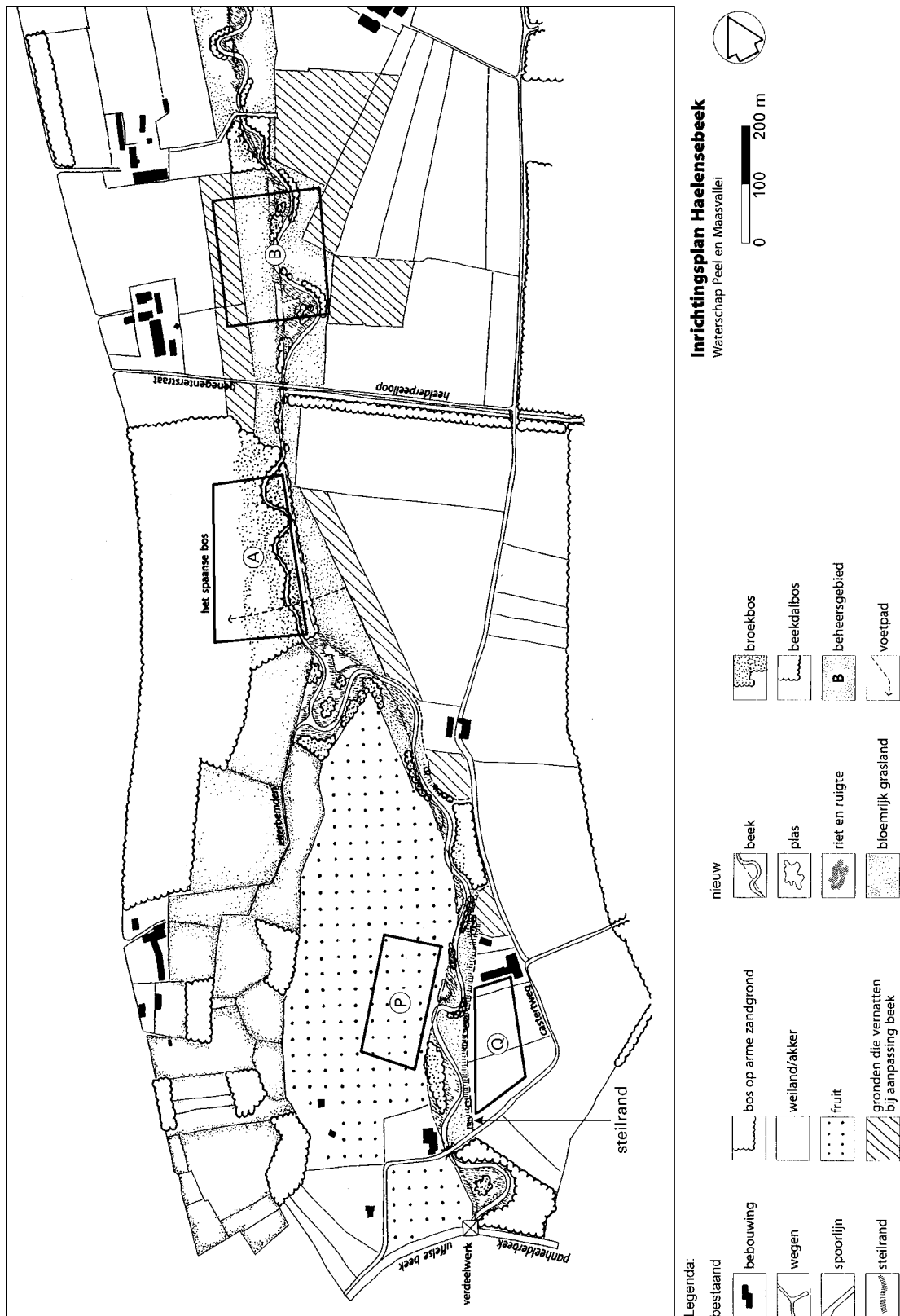
Eindexamen aardrijkskunde havo 2004-II

havovwo.nl

Opgave 6

bron 10

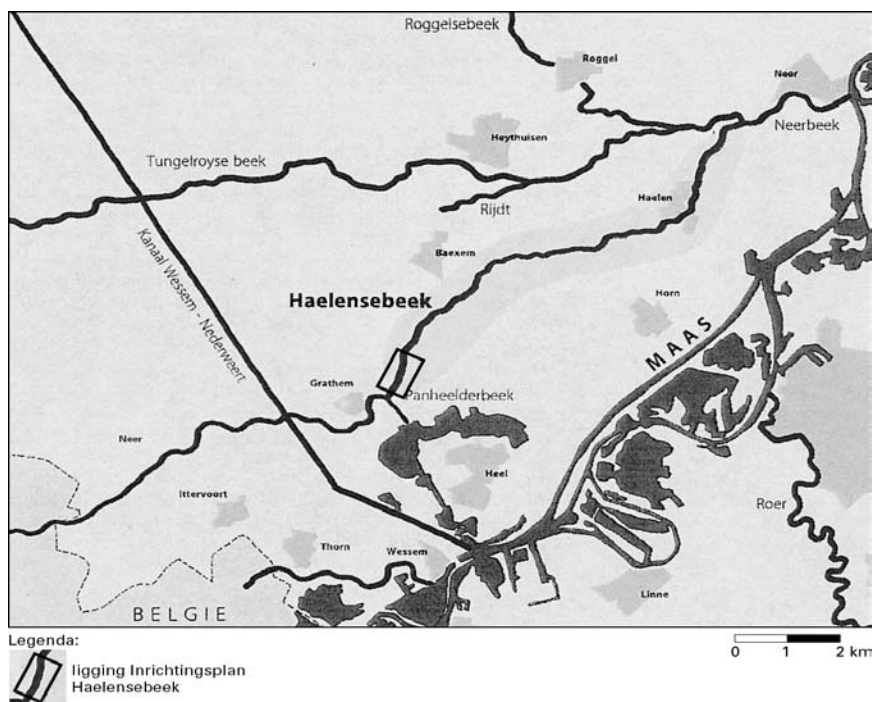
Inrichtingsplan Haelensebeek

vrij naar: Waterschap Peel en Maasvallei en Zuiveringschap Limburg, inrichtingsplan Haelensebeek, Roermond, april 1997

bron 11

Gebied van de Haelense Beek

bron: Waterschap Peel en Maasvallei en Zuiveringsschap Limburg, inrichtingsplan Haelensebeek, Roermond, april 1997

Bij de waterschappen in hoog Nederland (> 1m NAP) worden de laatste jaren veel plannen gemaakt om beken weer vrij te laten meanderen (meander = rivierbocht). Het inrichtingsplan voor de Haelensebeek is daarvan een voorbeeld.

Als het plan afgebeeld in bron 10 wordt uitgevoerd, zal dit ervoor zorgen dat het grondwaterpeil in de gebieden langs de Haelensebeek tijdens perioden van langdurige regenval hoger komt te staan dan in de oude situatie.

2p **24** Geef hiervoor de verklaring.

2p **25** Als dit plan doorgaat, welk gebied (zie bron 10) zal dan minder 'vernatten', het gebied aangegeven met de letter P of het gebied aangegeven met de letter Q? Verklaar je keuze met behulp van een argument af te leiden uit bron 10.

Als dit plan ten uitvoer zal worden gebracht, zal de informatiefunctie in zowel gebied A als in gebied B (zie bron 10) versterkt worden.

2p **26** In welk gebied zal dit vooral ten koste van de productiefunctie gaan, in gebied A of gebied B? Verklaar je keuze met behulp van gegevens uit bron 10.

Het Waterschap Peel en Maasvallei kan de verbetering van de waterkwaliteit van de Haelensebeek niet alleen realiseren.

2p **27** Leg dit uit met behulp van bron 11.

Het plan afgebeeld in bron 10 zal met name de dynamiek in de meanders van de Haelensebeek vergroten.

2p **28** Leg dit uit met behulp van de begrippen erosie en sedimentatie.

Beekdalen als die van de Haelensebeek bezaten oorspronkelijk een grote variatie aan natuur. Voor een belangrijk deel werd dit veroorzaakt door de gradiënten (= overgangen) in de beekdalen, zoals de gradiënt nat-droog.

1p **29** Noem een andere gradiënt die verband houdt met het verschil in fluviaatiele sedimentatie in en langs de beek.

Eindexamen aardrijkskunde havo 2004-II

havovwo.nl

Natuurontwikkeling langs de oevers van beken en rivieren zien we de laatste tien jaar steeds meer, omdat dit past binnen de Ecologische Hoofdstructuur.

1p 30 Welke specifieke functie vervullen de rivieren en beken binnen de Ecologische Hoofdstructuur?

Opgave 7

bron 12

Landschappen in West-Nederland

bron: Topografische Dienst Emmen, kaartblad 25 Oost, 1998 en kaartblad 31 Oost, 1993

Eindexamen aardrijkskunde havo 2004-II

Op de kaart van bron 12 grenzen twee Nederlandse landschappen aan elkaar.
2p **31** Welke twee?

De Horstermeer Polder (gemeente Nederhorst den Berg) ligt lager dan het omringende gebied.

2p **32** Geef daarvoor twee oorzaken.

De vorm van dorpen als Oud-Loosdrecht, Ankeveen en Nederhorst den Berg is ontstaan door de manier waarop het aangrenzende gebied in cultuur is gebracht.

2p **33** Leg deze relatie uit.

Stelling:

In het kader van de ruimtelijke ordening op nationale schaal is woningbouw op grote schaal in het afgebeelde gebied ongewenst.

2p **34** Ontleen een argument voor de juistheid van deze stelling aan informatie op kaartblad 61 (51e druk: 55) van de atlas.